

MĀLPILS VĒSTIS

Nr.7/8^(31/32)

2003. gada augusts

PAGASTA PADOMES INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

MĀLPILS ✕ SIDGUNDA ✕ UPMALAS ✕ BUKAS ✕ VITE

IZNĀK REIZI MĒNESĪ

BEZMAKSAS

Pagasta padomē:

Sēdes 02.07.2003
30.07.2003

Mālpils vēsture:

Mālpils fotogrāfijās Latvijas pirmās
brīvvalsts laikā 1920.-30.gados

Mēneša cilvēks:

Darba mūžs – pagasta cilvēkos
Izstarot gaismu

Laikmeta notikumi

20.septembrī – referendums par ES
XXIII Vispārējie latviešu Dziesmu svētki

Mūsu pagastā:

Ziņas īsumā
Sports Mālpilī

Izglītība:

Vasaras nometnes un plenēri

PAGASTA PADOMĒ

MĀLPILS PAGASTA PADOMES 02.07.2003. SĒDE Nr.11

Izskatīja 41. jautājumu.

NOLĒMA:

- Pieņemt zināšanai teritorijas plānojuma stāvokli uz 02.07.2003.
- No 15.07.2003. izsludināt sabiedrisko apspriešanu par teritorijas plānojumu
- Izskatot pagasta padomes izpilddirektora Vladislava Komarova iesniegumu, kurā lūgts pieņemt lēmumu par jaunas stratēģijas ieviešanu, t.i. izvēlēties vienu firmu atkritumu savākšanā un noglabāšanā attiecībā uz pašvaldības iestādēm un Mālpils ciemata centra daudzdzīvokļu mājām, padome atklāti balsojot ar 3 balsīm "par", trijiem deputātiem – Jānim Piķim, Vitoldam Vuļam, Raimondam Grollim – "atturās" un vienam deputātam – Intai Kalējai "pret" lēmumu nepieņēma.
- Piekrist sadalīt nekustamo īpašumu "Kārkli", "Jaunkurlēni", "Mētras", "Mežkalni".
- Piešķirt juridiskās adreses "Zāģeri", "Lejaskurlēni", "Sateces", "Vidji", "Jaunkārļi", "Jaunsaimnieki", "Niedras", "Bāliņi", "Jaunmežkalni", "Lejas Ankorīņi", "Kalna Mētras".
- Anulēt zemes lietošanas tiesības uz nekustamā īpašuma "Akots" zemi.
- Anulēt Mālpils pagasta padomei pastāvīgās zemes lietošanas tiesības uz nekustamā īpašuma "Vecā izgāztuve" 4,3 ha kopplatībā.
- Piešķirt pastāvīgā lietošanā ar lietošanas tiesību pāreju citām personām nekustamā īpašuma "Akots" zemi 117,7 ha kopplatībā.
- Mainīt zemes lietošanas mērķi zemes gabalam "Enerģētikas iela 3" no "dārkopība un sakņkopība" uz "visāda veida uzņēmējdarbība".
- Atteikties no pirkuma tiesībām uz daļu no nekustamā īpašuma "Noras", daļu no nekustamā īpašuma "Rēžas", uz zemes gabalu ar nosaukumu "Līgas", kas atdalīts no nekustamā īpašuma "Imantas".
- Atļaut sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "AIVESTA", reģistrēta Uzņēmumu reģistrā Rīgā 17.09.1998. ar Nr. 000341067, juridiskā adrese Rīga, Raunas iela 64a – 4, veikt vieglo taksometru pārvadājumus Mālpils pagasta teritorijā.
- Nodot koncesijā pašvaldībai piederošos resursus kopumā uz tiesībām sniegt komunālos pakalpojumus un apsaimniekot pašvaldības īpašumus.
- Pieņemt zināšanai konkursa nolikuma projektu pirmajā lasījumā "Par koncesijas piešķiršanu uz tiesībām sniegt ko-

munālos pakalpojumus un apsaimniekot pašvaldības īpašumus".

- Atsavināt nekustamo īpašumu "Parka iela 3", pārdodot to izsolē.
- Noteikt ceturto izsoli ar augšupejošu soli uz nekustamo īpašumu "Parka iela 3", grozot izsoles noteikumus:
  - pazeminot nosacīto cenu, nosakot to 32 000,- Ls, t.sk., zeme 1029,- Ls;
  - nosakot pieteikšanās termiņu līdz 01.09.2003. plkst. 17.00;
  - nosakot izsoles dienu 03.09.2003. plkst. 10.00;
  - sludinājumu par izsoli publicēt laikrakstā "Latvijas Vēstnesis", "Mālpils Vēstis" un "Dienas Bizness".
  - maksāšanas kārtība var tikt dalīta nosakot:
    - nodrošinājums 5 % jāsamaksā līdz izsoles dienai,
    - 25% no kopējās nosolītās summas jāsamaksā trīs mēnešu laikā, atlikušās summas samaksas termiņu un kārtību nosakot līgumā.
- Atsavināt nekustamo īpašumu "Muzeja iela 5", kadastra Nr. 8074 – 003 – 0660, kas atrodas Rīgas rajona Mālpils pagastā un ir daļa vēsturiskā Mālpils muižas kompleksa, un sastāv no zemes gabala 0,4205 ha platībā un ēkas "Dārza māja", pārdodot izsolē.
  - Noteikt nosacīto cenu LVL 1429,- (viens tūkstotis četri simti divdesmit deviņi Latvijas valsts lati.
  - Noteikt maksāšanas līdzekli – Latvijas valsts lati.
  - Noteikt pieteikšanās termiņu līdz 11.08.2003.
  - Noteikt izsoles dienu 20.08.2003. plkst 10.00
  - Apstiprināt nekustamā īpašuma "Muzeja iela 5" pārdošanas izsoles nolikumu.
- Atsavināt nekustamo īpašumu "Pils iela 3", kadastra Nr. 8074 – 003 – 0367, kas atrodas Rīgas rajona Mālpils pagastā un ir daļa vēsturiskā Mālpils muižas kompleksa, un sastāv no zemes gabala 0,1007 ha platībā un ēkas "Smēde", pārdodot izsolē.
  - Noteikt nosacīto cenu LVL 238,- (divi simti trīsdesmit astoņi Latvijas valsts lati), t.sk. zeme LVL 26,- (divdesmit seši).
  - Noteikt maksāšanas līdzekli – Latvijas valsts lati.
  - Noteikt pieteikšanās termiņu līdz 11.08.2003.
  - Noteikt izsoles dienu 20.08.2003. plkst 10.30.

Apstiprināt nekustamā īpašuma "Pils iela 3" pārdošanas izsoles nolikumu.

- Atsavināt nekustamo īpašumu "Pils iela 8", kadastra Nr. 8074 – 003 – 0630, kas atrodas Rīgas rajona Mālpils pagastā un ir daļa vēsturiskā Mālpils muižas kompleksa, un sastāv no zemes gabala 0,3955 ha platībā un ēkas "Stallis - vāgūzis", pārdodot izsolē.
  - Noteikt nosacīto cenu LVL 8196,- (astoņi tūkstoši viens simts deviņdesmit seši Latvijas valsts lati), t.sk. zeme LVL 580,- (pieci simti astoņdesmit).
  - Noteikt maksāšanas līdzekli – Latvijas valsts lati.
  - Noteikt pieteikšanās termiņu līdz 11.08.2003.
  - Noteikt izsoles dienu 20.08.2003. plkst 11.00.

Apstiprināt nekustamā īpašuma "Pils iela 8" pārdošanas izsoles nolikumu.

- Iedalīt līdz 1000,- Ls no rezerves fonda līdzekļiem būvdarbu veikšanas tendera procedūrai Sidgundas ciema dzera ūdens sagatavošanas sistēmai un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijai.
- Piešķirt no S.Strausas ziedojumiem 20.-Ls katram diviem sporta deju dalībniekiem treniņnometnes dalības maksai.
- Piešķirt finansiālu atbalstu 20.-Ls no S.Strausas ziedojumiem deju kolektīva "Purenīte" dalībniecei braucienam uz Austrumbavāriju.
- Pasludināt par brīvo, valstij piekrītošo zemi "Vilkaču" zemes nogabalā 4,3 ha kopplatībā, kadastra Nr. 8074 – 004 – 0118.
- Anulēt 15.05.03. padomes sēdes Nr.8/21 lēmumu par A.Puriņas ģimenes uzņemšanu dzīvokļu rindā.
- Atļaut veikt viesu nama celtniecību Mālpils pagasta "Salzemniekos".
- Anulēt pierakstu mirušajām personām:
  - INESEI VELPAI, pers. kods: 060570 – 12318, mirusi 24.06.2003., bija pierakstīta Krasta ielā 4 – 42.
  - GRIGORIJAM KĻEVAM, pers. kods: 250232 – 12315, miris 25.06.2003., bija pierakstīts Mālpils pagasta 50 km dz.4.
  - KONSTANTĪNAM ŠČEGLOVAM, pers.kods: 061022-12301, miris 25.06.2003, bija pierakstīts Mālpils pagasta "Auriņos" dz.2
- Samaksāt Mālpils vidusskolas skolotājai mācību maksu par 2003./2004. m. g. 1. semestri 77,50 Ls par studijām LU Pedagoģijas un psiholoģijas fakultātes IV kursā no Mālpils vidusskolas budžeta līdzekļiem, noslēdzot līgumu.
- Mainīt brīvai, valstij piekrītošajai zemei "Vilkaču" zemes nogabalā 4,3 ha kopplatībā, kadastra Nr. 8074 – 004 – 0118

lietošanas mērķi atkritumu izgāztuvju, beigto dzīvnieku apglabāšanas vietu teritorijas – kods 1301:

- piešķirot jaunu zemes lietošanas mērķi – kods 0105 – pārējā lauksaimnieciskajā ražošanā izmantotajā zeme
- Uzdot vides speciālistam Mārtiņam Griķim kopā ar Informācijas centra darbiniekiem informatīvajā izdevumā "Mālpils Vēstis" izveidot rubriku par saukotību Mālpils pagastā.
- Jautājumu par centra sakopšanu turpināt izskatīt nākošajā komitejas sēdē.
- Uzdot iepirkuma komisijai veikt iepirkuma procedūru sekojošo ielu rekonstrukcijas darbu projektu izstrādei:
  - Sniedzes iela ar automašīnu stāvlaukumu,
  - Parka iela,
  - Juglas ielas trotuāra izbūve virzienā no Sidgundas ciema līdz Sidgundas pamatskolai,
  - Jaunā iela – Krasta iela
- Pārņemt CDZMPK valdījumā esošo dzīvojamo fondu "Sidgunda 50 km" un "Sidgunda 51 km" uz šādiem noteikumiem:
  - piekrist pārņemt ar nosacījumu, ka nekustamie īpašumi ierakstīti Rīgas rajona zemesgrāmatu nodaļā uz Valsts vārda.

- Atteikties no dzīvojamās mājas "Darbinieku māja" neprivatizētās daļas pārņemšanas pašvaldības īpašumā. Ieteikt šīs mājas valdītājam jautājumu par tās tālāko apsaimniekošanu un īpašuma formu maiņu risināt kopā ar Valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa "Mālpils muiža" īpašniekiem, jo šī māja ar nosaukumu "Pārvaldnieka māja" vēsturiski bijusi iekļauta "Mālpils muižas" vienotā arhitektoniskā ansambļā.
- Jautājumu par dzīvojamās mājas "Šopas" pārņemšanu pašvaldības īpašumā atlikt līdz brīdim, kad tiks izpildīti šādi nosacījumi:
  - veikts mājas kapitālremonts vai iedalīti līdzekļi tā veikšanai,
  - dzīvojamais fonds, kurā faktiski neviens nedzīvo, tiek nodots bez apgrūtinājumiem (anulēti tajā faktiski nedzīvojošo iedzīvotāju īres līgumi un pieraksti).
- Apstiprināt štata vienību "Datorsistēmu tehniķis".
- Apstiprināt Mālpils pagasta padomes struktūras izmaiņas uz 01.07.2003.
- Piešķirt dzīvokļa statusu bijušajām pasta telpām "Sauliešos S".
- Pieņemt zināšanai, ka šo dzīvokli varētu piešķirt bez vecāku gādības palikušās jauniešu ģimenei.

- Samaksāt 1/3 no medicīnas pakalpojumu un medikamentu kopējās summas mazn. pensionārei, 2 vient.pensionāriem, 2 otrās grupas invalīdiem, 1 trešās grupas invalīdei.
- Piešķirt vienreizēju pabalstu mazn. ģimenes bērniem vasaras nometnes dalības maksai no S.Strausas ziedojumiem.
- Piešķirt vienreizēju pabalstu 3 mazn.personām pases apmaiņai.
- Piešķirt vienreizēju pabalstu mazn.ģimenei grāmatu iegādei.
- Piešķirt malku vientuļajai pensionārei, represētajai personai.
- Piešķirt apkures pabalstu vientuļajai pensionārei, ģimenei ar bērnu invalīdu.
- Piešķirt 3 apbedīšanas pabalstus.
- Piešķirt trūcīgās ģimenes statusu diviem pagasta iedzīvotājiem.
- Piešķirt garantēto minimālo ienākumu uz 3 mēnešiem vienam pagasta iedzīvotājam.
- Piešķirt pabalstu 20.-Ls pensionārei, kura sasniegusi 90 gadu vecumu.
- Pamatojoties uz LR MK noteikumiem Nr.254 no 13.07.99. "Noteikumi par sociālajām garantijām bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem", izmaksāt vienreizēju pabalstu 100,-Ls apmērā bez vecāku gādības palikušajai jauniešu.

MĀLPILS PAGASTA PADOMES 30.07.2003. SĒDE Nr.12

IZSKATĪJA 11.jautājumus:

- Neiebilst, ka Latvijas-Belģijas kopuzņēmums SIA "AMUGAMES", reģistrācijas Nr.000318358 ierīko spēļu zāli Mālpils pagasta, Nākotnes ielā 3.
- Nodot Mālpils pagasta pašvaldības īpašumā un bilancē esošo zemi bez atlīdzības daudzdzīvokļu mājas "Krištāli" iedzīvotāju īpašumā, kadastra Nr.8074-005-0506, zemes kopplatība 0,2022 ha. Nekustamais īpašums reģistrēts Rīgas rajona zemesgrāmatas nodaļas Mālpils pagasta zemesgrāmatā 30.06.2003.g., nodalījuma Nr.1000 0010 3791 uz Mālpils pagasta pašvaldības vārda.
  - Zemes gabalam noteikt lietošanas mērķi – kods 0701 – 1-2 stāvu daudzdzīvokļu māju apbūve.
- Atteikties no pirkuma tiesībām uz daļu no nekustamā īpašuma "Kārkli", uz nekustamo īpašumu "Mētras" un "Kalniņi".
- Neiebilst, ka tiek veikta nekustamā īpašuma "Dižavotiņi" transformācija meža zemē.
- Neiebilst, ka tiek veikta nekustamā īpašuma "Kalna Ķikuti" daļas meža zemes transformācija kūdras ieguves zemē.
- Akceptēt SIA "Lattelekom" projektu "Par mazo centrālu piekļuves tīklu rekonstrukcijas darbiem Mālpils pagasta Sid-

gundā un Upmalās".

- Pēc zemes darbu pabeigšanas, veikt ceļu, ielu, un trotuāru segumu un zālienu atjaunošanas darbus atbilstoši būvnormatīvu un akceptētā projekta prasībām.
- Iedalīt naudas līdzekļus Ls 1000.- (Viens tūkstošs) apmērā, no rezerves fonda līdzekļiem, arhitekta pakalpojumu finansēšanai 2003.gadā.
- Jautājumu par arhitekta štata vienības izveidošanu risināt saistībā ar 2004.gada budžetu.
- Izpildinstitūcijai sagatavot grozījumus saistošajos noteikumos "Nodeva par

būvatļauju saņemšanu", nodevā iekļaujot izmaksas par arhitekta pakalpojumiem.

- Piešķirt 5 jaundzimušo pabalstus.
- Piešķirt 3 apbedīšanas pabalstus.
- Piešķirt vienreizēju naudas pabalstu krīzes situācijā nonākušai pagasta iedzīvotājai, II gr.invalīdam veselības stāvokļa uzlabošanai pēc 3.operācijas.
- Piešķirt apkures pabalstu maznodrošinātajai iedzīvotājai, II.gr.invalīdam.

Sagatavoja: kancelejas vadītāja
Dzidra Bembere

**Tautas nobalsošana par
Latvijas dalību Eiropas Savienībā**
notiks š.g. **20.septembrī**
no plkst. 7:00 rītā līdz 22:00 vakarā.

Mālpils pagastā balsot varēs divos iecirkņos:
Mālpils kultūras namā un Sidgundas pamatskolā.

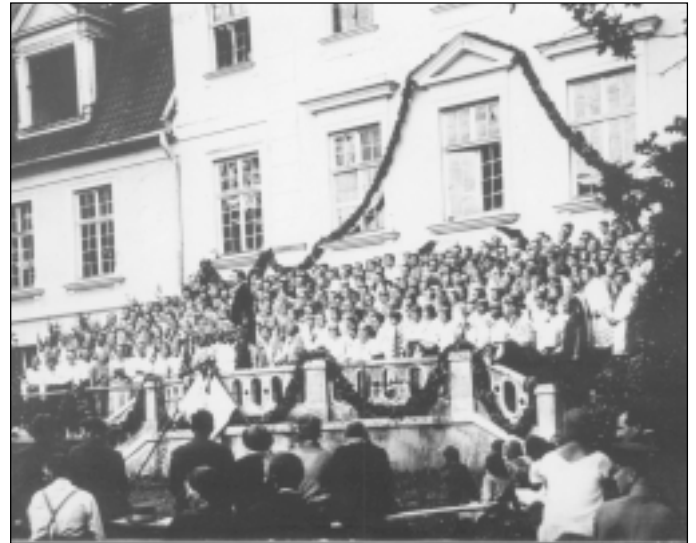
Atbildīgais par vēlēšanu norisi Mālpils iecirknī – Vladislavs Komarovs
Sidgundas iecirknī – Anita Sārna.

PAGASTA VĒSTURE

Mālpils fotogrāfijās pirmās Latvijas brīvvalsts laikā, 1920.-30.tie gadi.

Mālpils muižas pils 1930.g.

Dziesmu svētki Mālpils pilī 1927.gada 17.jūlijā

Mālpils 6-klasīgā pamatskola, ap 1930.g.

Mālpils banka, ap 1930.g. Tagad- "Vecpils".

Mālpils pasts 1924.g. Tagad - dzīvojamā māja un dr. A.Bēvaldes privātprakses vieta.

1926.g. Kreisajā pusē skrodera Jansona māja, labajā pusē kurpnieka Kaulēna māja. Taisni pretim arumam vecā aptiekas ēka. Tagad arums atrodas aptuveni pasta ēkas un Nākotnes ielas teritorijā.

Mālpils patērētāju biedrības "Zaķa krogs" ap 1930.g.

Mālpils dzirnavas, ap 1930.g.

Mālpils Novadpētniecības muzejs iekārtots Nākotnes ielā 1, pašvaldības ēkā, 226.kab. Šobrīd muzejā ir apskatāma izstāde "Mālpils muižas vēsture". Ekskursijai muzejā var iepriekš pieteikties pa tālruni 7970896.

Muzeja darba laiks:

Pirmdien 9:00 – 12:00 ; 13:00 – 17:00

Otrdien 9:00 – 12:00 ; 13:00 – 17:00

Trešdien 9:00 – 12:00 ; 13:00 – 16:00

Materiālu sagatavoja Mālpils novadpētniecības muzeja vadītāja
Baiba Lippe

Koku pludināšana Mergupē.

MĒNEŠA CILVĒKS

Darba mūžs - pagasta cilvēkos

Zentu Kalniņu savulaik pazina lielākā daļa pagasta iedzīvotāju, bet viņa, pavisam noteikti, zināja visus sidgundiešus un mālpiliešus. Jo, kā nekā, Sidgundas un Mālpils pagasta padomē nostrādāti četrdesmit astoņi gadi, kas ir īpašs gadījums arī valsts mērogā. Pagasta ļaužu uzticību Zenta guvusi ik dienu strādājot pēc labākās sirdsapziņas, cienot un mīlot cilvēkus.

Zentas dzimtas mājā Sidgundas „Tiltiņos” vāzēs vēl smaržo nesenā jūbilejā dāvatie ziedi. Sēžam priekšistabā, kur vienu sienu aizņem sildmūrītis, bet stūrī – lielā maizes krāsns. Rimti tikšķ sienas pulkstenis. Mudinu Zentu dalīties atmiņās par darbu un dzīvi agrāk, pārspriežam šolaiku norises.

- Vai tu esi dzimusi „Tiltiņos”?

- Jā. Kad māja vēl nebija uzcelta, kūtij galā atradās viena istabiņa. Tur arī esmu piedzimis, 1928. gadā. Mani vecāki bija jaunsaimnieki. Šo zemi viņi atpirka no čigāna.

- Interesanti.

- Bija viens čigāns, kurš tika iesaukts armijā. Vispār tajā laikā čigāni neesot dienējuši. Par to viņam piešķīra zemi. Bet čigāns teicis: „Ko es ar to zemi darīšu?” Nu un tad viņš manam tēvam zemi pārdeva. Tēvs paņēma no Zemes bankas aizdevumu, kuru, paldies Dievam, paspēja nomaksāt līdz 1940. gadam.

- Tavi vecāki ir cēlušies no Mālpils pagasta? Cik liela bija jūsu ģimene?

- Mamma ir no Allažiem, bet tēvs no Suntažiem. Ģimenē bijām divi bērni - es un māsa Velta.

- Kur uzsāki skolas gaitas?

- Tepat Sidgundas pamatskolā. Kad beidzu, tad tā skaitījās 7- gadīgā skola. Par skolas pārzini strādāja Kazmers, vārdu neatceros. Skolā mācījās vairāk kā simts skolnieku.

- Vai mācības turpināji tālāk?

- Sāku apmeklēt Mālpils mājturības skolu, kura atradās pilī. Tur vajadzēja mācīties četrus gadus, bet mājas apstākļu dēļ to nevarēju pabeigt. Tā sanāca, ka nebija, kas dara darbus. Kad atbraucu mājās no skolas, ar zirgiem visu zemi uzaru, jo tēvs kļuva invalīds.

- Kāpēc tā notika?

- Tas ir bēdīgs stāsts. Kad veco tiltu pāri Sudai spridzināja, mūs izdzina ārā no mājas, gribēja dzīt projām uz Vāciju. Bet mēs nogriezāmies pāri upei, iebraucām mežā. Divas dienas tur pavadījām, kamēr ienāca krievu armija. Tad griezāmies atpakaļ. Otrā dienā māsai Veltai tepat leja pie upes norāva kāju. Pēc tam arī tēvs uzgāja uz mīnas. Izrādās, ka vācu armija pirms krievu karaspēka ienākšanas, atkāpjoties nomīnēja laukus ar kājnieku mīnām. Vēl ar to posts nebija galā. Kamēr mūsu vedām uz feldšerpunktu Bukās, krievu karavīri izlaupīja visu mājas iedzīvi. Nedaudz vēlāk, atmiņējot lauku, pārdrošības dēļ te bojā aizgāja arī krievu karavīrs. Vēl pēc kāda laika no mīnas cieta mūsu gotiņa.

Zenta ar vecākiem un māsu Veltu 1939.g.

- Jūsu ģimenei nācies smagi pārdzīvot kara sekas.

- Patiesībā to pat negribas atcerēties. Tā man visa jaunība izputēja. Vajadzēja dzīvot mājā un darīt gan lauka, gan mājas darbus.

- Vēlāk tu tomēr iesaistījies valsts darbā?

- Sidgundas ciemā vajadzēja mašīnrakstītāju, aizgāju strādāt – 1947. gada 23. oktobrī. Toreiz pastāvēja pagasta padome un paralēli arī ciema izpildkomiteja. Es biju mašīnrakstītāja Sidgudas ciema izpildkomitejā.

(turpinājums 6.lpp.)

(turpinājums no 5.lpp.)

Bibliotekāre Ārija Ivanova, Tautas nama vadītāja Valentīna Ševčika un Zenta Kalniņa. Sidgundas laiks.

Par sekretāri mani ievēlēja 1950. gadā. Ciema priekšsēdētājs bija Augusts Miķelsons, pēc tam Eduards Kalnozoliņš. Šajā laikā vairākkārt mainījās ciema robežas. Vienā brīdī Šķiliņu galu, kas toreiz ietilpa Sidgundas teritorijā, pielika pie Allažiem. Allažos bija kolhozs „Tērauds”, Sidgundā – „Jugla” un „Sidgunda”. Tad „Juglu” un „Sidgundu” apvienoja, „Tērauds” palika pie Allažu ciema, bet Sidgundas ciemam piedeva klāt „Spartaka” kolhozu. Vītes gals ar kaltēm, dārzniecību – tas viss bija pie Sidgundas. Kniedriņš palika pie Mālpils. Tā tas gāja līdz 1958. gadam, kad atkal mainījās likumi. Vienoja atpakaļ. Kad Sidgundas ciemu 1963. gadā pievienoja Mālpilij, mani ievēlēja par sekretāri Mālpilī.

- Vēl atgriezoties pagātnē, gribēju tev jautāt par 1949. gada marta iedzīvotāju deportāciju. Kā tas skāra Sidgundu?

- Tas bija briesmīgi. Abi ar Sidgundas ciema priekšsēdētāju Eduardu Kalnozoliņu bijām bezpartejiskie. Mums neviens neko neteica. Kā vēl šodien atceros, tas bija piektdienas vakars. Pēkšņi pa telefonu piezvana, ka mums nav brīv iet uz māju, jāpaliek darbā. Domājām, kas nu būs. Pēc kādiem deviņiem vakarā skatos, brauc pajūgi ar cilvēkiem, nāk mani sidgundieši iekšā. Mums ar Eduardu Kalnozoliņu pavēlēja iet uz Tautas namu. Ārā nelaiž. Spēlēja kaut kāda krievu mūzika. Ap pulksten divpadsmitiem naktī, kā viņš ticis iekšā – nezinu, zālē ieskrien mūsmāju suns Krancis. Izrādās, mamma nevarēdama mani sagaidīt mājās, nākusi mani meklēt. Mammai priekšā miliči, bet ko tu Krancim padarīsi. Mammu tā arī pie manis neielaida. Cilvēkus ar armijas mašīnām veda līdz pat otrās dienas vakaram.

- Tātad 1963. gadā tu Mālpilī tiki ievēlēta par sekretāri. Kādi vēl darbinieki tolaik tur strādāja?

- Mana pirmā priekšniece bija Elza Pālēna, citu darbinieku nebija. Veicu arī kasieres un karadienesta uzskaites pienāku-

mus. Bija tāda liela grāmata, kur katrā lapā vīrieši bija sarakstīti pa gadiem. Tāpēc man kādreiz smējās, ka es zinot visiem pagasta vīriešiem dzimšanas gadus.

- Cik tu kopumā esi nostrādājusi pagastā, gan kā mašīnrakstītāja, gan sekretāre?

- Četrdesmit astoņus gadus, no 1947. līdz 1995. gadam.

- Vai esi skaitījusi, cik tavā darba mūžā ir bijuši ciema un pagasta priekšnieki?

- Manās jubilejās ar humoru uzskaitīja, ka es kādus trīspadsmit priekšniekus esot „noēdusi”, bet tik daudz jau nu nebija. Domāju, ka kādi desmit sanāks. Mālpilī sāku pie Elzas Pālēnas, tad ilgus gadus kopā nostrādāju ar Ritu Kargāni. Vienu laiku bija Volde-mārs Zuters, pēc tam Kira Vīksna un Aleksandrs Lielmežs.

- Tik ilgus gadus strādājot Mālpils pagastā, kurš periods bija smagākais?

- Man gribētos salīdzināt ar kolhoza laikiem. Sākums jau visos kolhozos bija briesmīgs. Sidgundā izstrādes dienu visi kolhoznieki palika parādā. Kad atnāca Ainis Odziņš, tad viņš „Sidgundu” uzcēla.

- Tu pati Ulmaņlaikos vēl biji bērns un daudz spriest nevari, bet jums bija jaun-saimnieku zeme. Kolhozu laikā tikai piemājas lauks. Kā, tavuprāt, noritēja process 90. – tajos gados, kad notika privatizācija un pāriešana no kopsaimniecības atpakaļ uz savām zemēm?

- Man šķiet, ka tā privatizācija nez vai tik optimāli notika. Domāju, ka nevajadzēja tik strauji visas fermas izārdīt un likvidēt. Tas nesa daudz zaudējumus. Varēja vairāk saglabāt inventāru un tehniku, neļaut izvazāt. Tad valstij būtu lielāks labums, nekā momentā strauji izputinot. Tagad jau vienam otram šī privātā zeme nes augļus un veicas labi, bet daudziem nav pa spēkam zemi apkopt, jo tas viss prasa naudu. Visgrūtāk klājas mazām saimniecībām un veciem, švakiem cilvēkiem.

- Un tomēr, lai kā, atgūtā brīvība ir neapstrīdams ieguvums.

- Tā jau nu ir vienreizēja lieta. Tikai pēc tam daudz kas varēja noritēt apdomīgāk. Kaut vai straujā ražošanas likvidācija. Zuda tik daudz darbavietu, žēl „VEFa”, „Sarkanās zvaigznes” un citu uzņēmumu.

- Ja esam aizrunājušās par politiku, tad

Sidgundas ciema padomē. 1959.g.

septembrī mums būs jābalso par iestāšanos Eiropas Savienībā. Kādas ir tavas domas?

- Es domāju, ka jāstājas ir, jo kur tad mēs paliksim. Viens taču nav karotājs. Tas ir nepieciešams gan no saimnieciskā, gan politiskā viedokļa. Ceru, ka iestājoties ES, ar laiku uzlabosies arī pensionāru materiālais stāvoklis. No otras puses – ir dzirdēts, ka viss paliks dārgāks. Bet zālēm taču cena celsies no nākamā gada janvāra. Veciem cilvēkiem tas būs liels trieciens.

Laulību ceremoniju vada Zenta Kalniņa un Lauma Balode

- Vai tagad tava pensija ļauj bez rūpēm izdzīvot un ir arī saimniecība?

- Iztikas minimums sanāk. Saimniecībā govs vairs nav. Ir viena balta kaza, kura pienu nedod, tītari, truši un dažas vistas. Tā visa mana saimniecība.

- Ja tev savs darbs nepatīktu,

tu taču būtu varējusi strādāt labāk atalgotu darbu?

- Man savā laikā Odziņš piedāvāja darbu kolhozā par sekretāri. Tur toreiz bija salīdzinoši liela alga. Bet mani tomēr saistīja darbs pagastā ar to, ka varēja pastāvīgi būt cilvēkos. Visi cilvēki man bija mīļi. Un viņi vēl tagad man ir mīļi, kad satiekamies.

- Vai tev šobrīd ir kontakti ar pagasta darbiniekiem?

- Jā, man ir. Kad aizbraucu uz Mālpili, iejot pagasta ēkā, esmu tik pat kā savā mājā un jūtos gaidīta. Satiekos ar Dzidru Bemberi, kas ir mana darba turpinātāja, un visiem pārējiem.

- Par tevi kļūst leģenda, ka zini visiem pagasta iedzīvotājiem dzimšanas gadus, profesijas, pat telefona numurus.

- Kamēr strādāju, to es zināju kapitāli. Tagad gan telefona numurus nevaru pateikt, jo daudzi ir nomainīti.

- Ko tu uzskati par gandarījuma momentiem savā darbā?

- Man visu laiku ir laimējies strādāt ar labiem priekšniekiem, kas atzina mani un manu darbu. Arī pārējie kolēģi ir bijuši draudzīgi. Vēl piebildīšu, ka labi ir strādāt, ja tu kā darbinieks zini daudz ko no galvas un nav par katru cilvēku jāpēta dokumenti. Tas ļoti atvieglo.

- Citi interesanto meklē grāmatās, bet tu esi sastapusies ar tik daudz cilvēkiem un viņu likteņiem, ka pati varētu romānus sarakstīt. Vai tev kaut kas tāds nav ienācis prātā?

- Man jau vienmēr Odziņš teica: „Zenta, uzraksti atmiņas!” Tagad nav tāds noskaņojums, lai rakstītu. Ja vēl būtu vairāk cilvēkos, varbūt, bet tagad droši vien, ka ne.

- Kas tevi atbalstījis dzīves grūtībās, jo vienam dzīvot nav viegli?

- Man ir labi draugi un radi, kas mani caur visiem gadiem ir atcerējušies gan grūtos brīžos, gan svētkos. Draugi dzīvē ir ļoti svarīgi. Labāk simts draugu, nekā viens ienaidnieks.

- Kāda rakstura īpašība tev cilvēkos visvairāk piesaista?

- Man cilvēkos patīk labestība, sirsnība un vienkāršība.

- Vai no darba gadiem atceries kādus kuriozus, anekdotiskus atgadījumus?

- Pagastā dzīvoja viens kungs un viena dāma, kuri gandrīz katru dienu nāca uz pagastmāju ar visādām sūdzībām. Nebija iespējams to visu pat iereģistrēt, tāpēc iekārtojām speciālu mapi. Katra tikšanās reize ar šiem cilvēkiem izvērtās par traģikomisku momentu.

- Ko tu saki par padomju laika vēlēšanām, tie taču arī bija vareni kuriozi?

- Nācās sagatavot papīru kalnus, bet patiesībā iznākums jau iepriekš bija zināms.

- Ko tagad mājās dari, vai arī rokdarbus vēl strādā?

- Šis tas jāparavē. Jāaprūpē sīklopi. Rokdarbus vairs nestrādāju. Senāk mājās bija stelles, tad arī audu. Ar pašu līniju audām vadmalu, audeklus, no kuriem šu-

Aizejot pensijā 1995.gada vasarā. Sveic kolēģi.

vām palagus. Kādreiz esmu adījusi džemperus, cimodus, zeķes. Agrāk pasūtīju dažādus žurnālus, nu vairs to nevaru atļauties. Tagad brīvajos brīžos lasu „Lauku avīzi” un arī „Mālpils Vēstis”. Vakaros noskatos „Panorāmu”.

- Esmu dzirdējusi, ka tu cep garšīgu rupjmaizi.

- Pa pārnedēļām sacepu, jo tā sanāk krietni lētāk. Es tev iedošu pagāršot. Senākos laikos jau lielākā daļa lauku cilvēku cepa maizīti mājās.

- Grūti cilvēku raksturot, bet man šķiet, ka tu esi ļoti stipra sieviete. Cik zinu,

tev nav svešas arī fiziskas ciešanas, jo savulaik pārdzīvoji smagu operāciju.

- Toreiz jau neviens neticēja, ka staiģāšu vai izdzīvošu. 1977. gadā man konstatēja mugurkaula skriemeļu smadzeņu iekaisumu. Biju daļēji paralizēta. Līdz mūža galam būšu pateicīga ķirurgam Jānim Ozoliņam, ka tagad dzīvoju un staiģāju. Paldies arī dakterim Jānim Zīriņam, kurš bija tik drosmīgs un uzrakstīja norīkojumu, jo toreiz vietējam ārstam nebija brīv dot norīkojumu uz republikānisko slimnīcu. Vajadzēja zīmi no rajona, bet es biju tik slima, ka nevarēju nekur tikt.

Kad modos no operācijas, pienāca dakteris Jānis Ozoliņš un teica: „Kalniņa, jāceļas augšā!” Ķer mani pie kājām un jautā, vai pirkstus jūtot. Saku, ka jūtu. Tad viņš teic: „Priecājieties!” Operācija bija izdevusies, tagad man ir divi plastmasas skriemeļi. Slimnīcā nogulēju divus mēnešus, kad atbraucu mājās, mācījos staiģāt. Pēc pusgada sāku strādāt.

- Kā tu domā, kas tev ir palīdzējis šādas lietas pārciest?

- Griba. Gribasspēks. Iekšēja ticība Dievam.

Dace Krilovska

Izstarot gaismu

Ingrīdas Griķes darbs jau divdesmit septiņus gadus saistīts ar Mālpils aptiekām. Šobrīd Ingrīda strādā aptiekā Mālpils centrā. Viņa ir triju, gandrīz pieaugušu dēlu māmiņa. Ģimene dzīvo tepat Nākotnes ielā, bet „Knieidiņos” atrodas Ingrīdas vecāku mājas, miera osta ar klusumu un dabu, kas harmonizē.

- Vai esi mālpiliete?

- Kaut gan esmu dzimusi Jaunjelgavā, manas saknes ir Mālpilī. Vectēvs no tēva puses kādreiz te bijis pat pagasta vecākais, viņu dzimtai šeit piederējušas samērā lielas saimniecības. Vēl zinu, ka vectēvs piedalījies Mālpils 6 – gadīgās skolas pamatakmeņu likšanas ceremonijā. Vecāki uz „Knieidiņiem” atnāca 1959. gadā, kad nomira vectēva brālis Jēkabs. Visas pirmās skolas gaitas man pagājušas Mālpilī, tepat sāku iet arī vidusskolā. Kad to nolikvidēja, mācības turpināju Siguldas 1. vidusskolā.

- Kā izlēmi kļūt par farmaceiti?

- Kādreiz ļoti patika lasīt grāmatas. Astotajā klasē domāju – strādāšu bibliotēkā. Skolotāja Antonija Kaukule mani „atsēdināja”, stāstot, cik daudz un dažādi pasākumi vēl bibliotēkaram jāprot organizēt. Nobijos. Pēc vidusskolas īsti nezināju, ko iesākt. Vienkārši paņēmu profesionālās izvēles brošūras un sāku šķirstīt. Apstājos pie farmaceitiem. Vēlāk mamma atgādāja, ka es taču jau bērnībā labprāt

esot spēlējusies ar dažādām pudelītēm, laistījusi „zāles”.

- Vai skolas laikā domāji par iespējamo darbu Mālpilī?

- Tā gluži nebija. Mālpilī biju praksē, pēc skolas mani atstāja darbā Rīgā. Bet tajā laikā Mālpils aptiekai vajadzēja darbinieci, jo Zenta Šēnberga aizgāja pensijā. Un tad mani pierunāja nākt strādāt viņas vietā. Mālpils aptieka toreiz lauku rajonos bija viena no labākajām.

- Cik atceros, vecā aptieka bija ļoti skaista ēka ar sakoptu apkārtni. Vienmēr bija patīkami vērt tās durvis un tikties ar laipnajām aptiekārēm.

- Uzskatu, ka man ļoti paveicās ar pirmo darba kolektīvu. Toreiz aptiekā strādāja Edīte Gāže, Vija Leviņa, Aina Vāciete. Sākumā vēl ilgi negāju apkalpot pircējus. Mācījos. Mani audzināja arī vide, jo kolēģes ar savām profesionālajām zināšanām un kultūru bija spēcīgs paraugs. Atceros, kā vecāmāte mani pavadot pirmajā darbdienu rītā, teica: „Meitiņ, tu ievēro, ka uz aptieku nāk slimi un arī veci cilvēki, katrs ar savu sāpi. Tev visi ir jāuzklausa, jābūt laipnai”. Darbs šajā kolektīvā daudz deva arī pasaules uzskatu veidošanā. Kad pienāca Atmodas laiks, man pēkšņi „neatvērās acis”, jo gan Šēnberga, gan Leviņa daudz tika stāstījušas par brīvvalsts laiku. Šēnberga bija izsūtīta, viņa man rādīja dēla zīmējumus, kur attēlota latviešu ģimeņu izvešana vagonos uz Sibīriju. Aptiekā kopīgi svinējām arī Ziemassvētkus.

- Farmaceita profesija prasa pacietību un precizitāti. Kā apguvi šīs iemaņas?

- Tagad jau aptiekā uz vietas praktiski ļoti

maz ko taisa, jo vairums zāļu ir gatavā veidā. Zāļu formu tehnoloģijā vajadzēja savvēl, gatavot pulveriņšus, ziedes, sveciņas. Šeit ļoti svarīga ir izjūta. Man Mālpilī laimējās ar asistenti Ainas Vācietes personā. Viņai piemita dabas dots talants visu salikt pareizās attiecībās. Lauku aptiekāram vajadzēja prast visas operācijas, sākot no receptūras pieņemšanas līdz zāļu pagatavošanai. Mālpilī dakteris Valērijs gripas laikam bija sarakstījis receptes antigripīna pulveriem. Atceros, kā visi galdi tika noklāti ar tūkstošiem pulveriņu, kurus vajadzēja salocīt.

- Vai aptieka piedalījās arī ārstniecības augu vākšanā?

- Jā, mums bija ārstniecības augu vākšanas plāns. Vācām maijpuķītes. Izbraucām brīvā dabā un plūcām tās milzīgos maisos. Augu vākšanā piedalījās arī vietējie bērni. Dārziņš Juris Grollis toreiz kultivēja ārstnieciskās kumelītes. No viena kilograma svaigu augu sanāca apmēram divsimt grami drogas.

(turpinājums 8.lpp.)

(turpinājums no 7.lpp.)

Savulaik skolnieces Mūrniece un Leitāne bija vienas no čaklākajām augu vācējām republikā. Tā bija laba iespēja bērniem vasarā nopelnīt. Tagad lauku aptiekas ārstniecības augus vairs nevāc un neiepērk. Ar to nodarbojas lielās aptiekas un zemiņu saimniecības.

- Šobrīd aptiekās ir ļoti daudz zāļu. Kā šai procesā orientēties?

- Jā, tā tas ir. Vienam preperātam var būt divdesmit veidi ar dažādiem nosaukumiem un katrs atšķiras arī cenas ziņā. Ārsts izraksta pacientam tās zāles, kuras uzskata par labākām. Man principā jādod preperāts, ko izrakstījis ārsts. Bet ja cilvēks nevar nopirkt, es dodu to lētāko. Šo kompromisu pacientam vajadzētu noskaidrot jau pie sava ārsta, kurš arī ieteiktu iespējamo lētāko variantu. Pēc savas pieredzes esmu secinājusi, ka jūtami atšķiras oriģinālie preperāti no pakalderinājumiem. Ja pircējs var atļauties, tomēr šo oriģinālo un dārgāko zāļu iegāde atmaksājas.

- Vai tagad cilvēki slimo biežāk un zāles patērē vairāk kā agrāk?

- Dīemžēl slimo vairāk un slimības ir arvien sarežģītākas. Agrāk bērniem retāk bija tik augstas temperatūras kā 39° un vairāk, kas ilgi nekritis. Pieaugušajiem ir daudz ielaistu slimību. Iespējams, ka to

Laiku aptiekāram jāprot gan pieņemt receptūru, gan pagatavot zāles.

izraisa novājināta imūnsistēma, stresi. Varbūt paši, citu problēmu nomākti, nepievēršam pietiekošu uzmanību veselībai. Žēl, ka tagad daudzu profesiju pārstāvjiem vairs nav obligātās profilaktiskās apskates, jo nevajadzētu noniecināt tās lietas, kas agrāk bija labā līmenī.

- Nevaram viennozīmīgi ignorēt to, kas bija, tikai vajag izvērtēt.

- Mums bija ļoti laba izglītības sistēma. Vidusskolā mācījāmies visus priekšmetus, arī ķīmiju, fiziku. Pēc devītās klases bērns vēl nav spējīgs spriest, kāds mācību priekšmets viņam noderēs vai noderēs turpmāk. Atsakoties viņš sašaurina profesijas izvēles iespējas.

- Kādas profesijas ir izvēlējušies tavi dēli?

- Vecākais dēls Kristaps mācās Lauksaimniecības Universitātē mehānikas fakultātē. Pašlaik viņš atrodas Norvēģijā, kur pelna naudu strādājot siltumnīcā. Vidē-

jais dēls Mārtiņš ir Latvijas Universitātes bioloģijas fakultātes students. Jaunākais dēls Jānis šogad pabeidza devīto klasi Mālpils vidusskolā.

- Kā jūties savu ģimenes vīriešu sabiedrībā?

- Starp saviem vīriešiem jūtos labi, esmu ļoti lutināta. Mēs darbus nešķirojam, gan vīrs Jānis, gan dēli prot pagatavot ēst, ja vajag, uzkopj māju. Jānis ir ļoti saprotošs, varētu teikt, viņš ir kā labākā draudzene. Problēmas apspriežam kopīgi, līdz ar to izpaliek daudzas domstarpības. Ģimene ir mans stiprais balsts.

- Man šķiet, ka aptiekā bieži vien cilvēki nāk nevien pēc zālēm, bet arī pēc dzīves padoma. Lai atbildētu, tev pašai jābūt avotiem, kur gūt izpratni par lietām, dvēseles mieru.

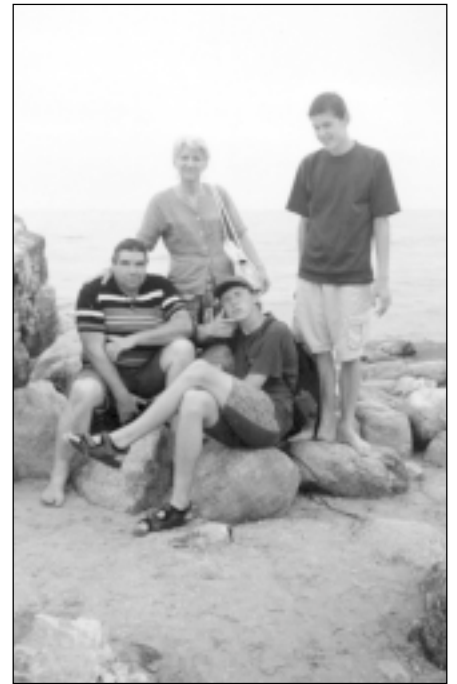
- Domāju, ka nepiederu stiprajiem cilvēkiem, bet daudzi man labprāt uztic savas problēmas, prasa padomu. Kā jau iepriekš teicu, man dzīvē daudz palīdz ģimene. Nenovērtējamu enerģiju sniedz daba. Aizbraucu pie savas mammas, savas miera dvēseles. Izstaigājāmie pa mežu, parunājāmie. Ļoti labi cilvēku sakārto pērsanās pīrī. Lauku mājās ir klusums, turpat tek upīte, blakus mežs. Apguļos starp ābelēm zālītē, dzirdu sienāzi, upes šalkoņu. Tāda netverama sajūta, kā starp zemi un debesīm.

- Vai tu varētu dzīvot un saimniekot laukos?

- Tam procesam esam gājuši cauri. Mums ar vīru desmit gadus bija lauku saimniecība. Paralēli strādājām valsts darbā. Jānis pienotavā, es aptiekā. Tas bija ļoti grūts laiks. Saprātu, ka varu izdarīt, bet tā nav mana stihija. Arī bērni smagi strādāja lauku darbus. Iespējams, viņiem tas bija labs rūdījums un pārbaudījums. Dīemžēl tam visam neredzējām tālāku perspektīvu un tāpēc neturpinājām saimniekošanu laukos.

- Zinu, ka tavu interešu lokā ir arī filozofiska un ezotēriska satura atziņu izziņāšana. Kā pie tā nonāci?

- Viss pie cilvēka atnāk istajā laikā un vietā. Reiz pirms darba nejauši noskatījos televīzijas raidījumu „Dzīvīte”, kur runāja Jaunās psiholoģijas skolas vadītāja Dace Rolova. Mani redzētā tēma ieinteresēja. Pēc tam izlasīju avīzē, ka šī skola uzņēma jaunus dalībniekus. Piezvanīju un pieteicos. Piecus mēnešus braucu uz nodarbībām. Vienkārši runājot, apgūvām sevis sakārtošanas māku. Šos kursus apmeklēja nevien cilvēki, kuri vēlējās atrisināt kādu problēmu, bet arī interesenti. Mūsu vidū bija daudzi ārsti, skolotāji. Nodarbības saistīja ar tēmu dažādību. Piemēram, iemācījāmies atšķirt cilvēku tipus, apgūvām mērķa programmu. Tas noder ikvienam gan dzīvē, gan darbā. Galu galā jau nonācām pie atziņas, ka viss jebkurā

Ģimene vasaras atpūtā pie Kolkas raga.

cilvēkā ir iekšā, tikai jāprot „izvilkt” ārā. Kurš mums ieteica palasīt arī atbilstoša satura literatūru. Tādus autorus kā Luīzi Heiju, Dīpaku Čopru, Aleksandru Svijašu un citus. Vēlāk pati atklāju žurnālu „Mistērija”, tur ir daudz interesantu rakstu. Kopumā šī literatūra runā par jaunu dzīves uzskatu sistēmu, kas cilvēkam ļauj kļūt garīgākam, izprast sevi, arī savu fizisko slimību cēloņus, līdz ar to atveseļoties.

-Vai interesēties par alternatīvām medicīnas nozarēm?

- Jā. Mani interesē modelis, kur kopā tiek pielietotas Austrumu un Rietumu medicīnas zināšanas. Ja runājam par dziedniekiem, ekstrasesiem, tad tādu, kam patiesi ir dotas spējas, ir ļoti maz.

- Kas tev darbā sniedz gandarījumu?

- Visvairāk mani bagātina cilvēku sirsnība. Uz aptieku nāk vecas krievu māmiņas no Upmalām, ar kādu mīļumu viņas promejot pasaka; „Dai, dočēnka, dolgoi žizņi!” Ik viens šāds vēlējums uzmundrina. Tas ir tas labākais, ko var saņemt, tas paceļ.

- Kas tev liekas svarīgi savstarpējās attiecībās un mākā pilnvērtīgi izdzīvot katru dienu?

- Svarīgi nešķirot cilvēkus un nevērtēt pēc citu pieņēmumiem. Būtiski katru rītu sevi noskaņot priekam, mieram, pareizai rīcībai, mīlestībai pret sevi un labai gribai. Visam pamatā ir laba doma, labi vārdi un labi darbi.

Cik maz dažkārt vajag, lai sāpes kļūtu paciešamas, bēdas saruktu un dvēsele atvērtos gaismai. Patiesībā jau nieks vien. Kāds laipns skatiens, kāds sirsnībā pateikts vārds. Vai nav prieks to saņemt līdz ar zālēm, tad arī pretī gribas labu vēlē: „Lai izdodas prieks!”

Dace Krilovska

ZIŅAS ĪSUMĀ

Tikai pēc dažām dienām mūs gaida tikšanās ar 1. septembri – Zinību dienu. Kāda tad tā atnākusi Mālpils skolās?

Pirmsskolas bērnu izglītības iestāde "Māllēpīte"

4. augustā pēc mēneša pārtraukuma bērnodārzs (joti gribas lietot šo vārdu, šobrīd nepareizo nosaukumu) atsāka darbu un pēc dažām nedēļām to jau apmeklēja ap 50 bērniem. Pirmie bērnodārzu apmeklēt, kā katru gadu, uzsāk mazuli. Paredzētas 2 jaunāko bērnu grupas, katrā no tām būs 16 bērni. Savukārt mazie skolnieciņi nesteidzas un līdzīgi kā vecākie brāļi un māsas gaida 1. septembri. Iestādes vadītāja Malda Čelnova ar prieku stāsta par to, ka šajā rudenī apmeklēt bērnodārzu ir pieteicies rekorda liels bērnu skaits, kāds nav bijis

pēdējo 10 gadu laikā. Tas ir vairāk kā 170! Šāds bērnu pieplūdums daļēji izskaidrojams ar izglītības likumā paredzēto obligāto 5 – 6 gadu veco bērnu apmācību. Ja patlaban bērnodārzā strādā 9 grupas, tad nākošajā gadā notikti nāksies atvērt vēl vienu grupu, kurai jāatrod vieta. Bēdīgi tikai tas, ka valsts gan ir pasludinājusi, ka pirmsskolas apmācība ir obligāta, taču nekādi nevar sakārtot skolotāju darba apmaksas jautājumus.

"Māllēpīte" viss liecina par to, ka katrs mazulis tik gaidīts ar nepacietību un mīlestību. Spožas ir logu acis. Tīri sabužināti, kā jauni aizkari. Vadītāja gan paskaidro, ka tikai darbinieku rūpīgs darbs ir devis šo rezultātu. Pašu spēkiem daudz kas pielabots, nospodrināts un atjaunots. Bērnodārza 35 gadu jubilejā SIA Laiko

uzdāvināja naudu, tā izmantota, lai divstāvu ēkas fasādes pusē nomainītu logus. Logi nomainīti arī virtuvē, jo tur, caur aizvērtiem logiem vējš smiltis pūts katlos. Saskaitīti vēl atlikušie logi, kuri arī būtu jānomaina – 94!

Vadītāja uzteic mazo mālpiliešu vecākus. Ir patīkami, ka vecāki nāk uz bērnodārzu un interesējas par visu nepieciešamo bērniem. Īpaši akurāti un apzinīgi esot Sidgundas puses bērnu vecāki.

Arī par darbinieku trūkumu nav jāšūdzas, taču vienmēr jau jādama par nākotni. 10 pirmsskolas bērnu mācību iestādes audzinātājas šobrīd mācās augstskolā. Pierādījis, ka audzinātājas pamēģinājušas strādāt citur, atgriežas, jo izrādās, ka mazo bērnu zinātkārais, pasauli izzinošais un brīnumiem tīcošais skatīties vilina atpakaļ.

Klāt 123.mācību gads Sidgundas pamatskolā.

Rit pēdējās, satraukuma pilnās augusta dienas. Klāt skolas laiks, klāt 1.septembris. Diena, kurai īpaši gatavojas ikviens skolēns, skolēnu vecāki, skolotāji un skolas darbinieki. Diena, kurā savas skolas gaitas pirmoreiz uzsāks 11 mazie pirmklasnieki.

Lai jaunais mācību gads Sidgundas pamatskolā sāktos skaistā un sakoptā vidē, vasaras periodā ir ieguldīts liels darbs sko-

las apkārtnes sakopšanā. Ir atjaunots gājēju celiņš, basketbola laukums, sporta laukumā izveidots skrejceļš, iezīmēti volejbola un futbola laukumi, atjaunots tāllēkšanas sektors. Skolas teritorijas dienvidrietumu daļā veikta zemes līdzināšana, izveidots laukums, kurš tiks iekārtots tūrisma pulciņa nodarbību organizēšanai. Lai arī vasarā skolas apkārtnē priecētu jebkuru garāmgājēju, regulāri veikta zālāju apļaušana, puķu dobjū ravēšana. Par to liels paldies skolas tehniskajiem darbiniekiem.

Arī skolēnu vecāki piedalījušies skolas telpu sagatavošanā jaunajam mācību cēlienam. 5.klases un 6.klases vecāki veikuši kosmētisko remontu klasēs. Šajās klasēs par skolas budžeta līdzekļiem iegādāti un nomainīti gaismas ķermeņi. Ļoti savlaicīgi remontu klasē veikuši 2.klases skolēnu vecāki, atremontējot arī skolēnu solus. Paldies visiem skolēnu vecākiem, kuri atraduši laiku un ņēmuši daļību skolas telpu labiekārtošanā.

Direktore **Anita Sārna**

Mālpils profesionālā vidusskola

Šis gads audzēkņu uzņemšanas ziņā profesionālajai vidusskolai ir vēsturisks. Uzņemšana jau tika pabeigta 17. jūlijā. Ēdināšanas servisa specialitātē pieteicās audzēkņi ar konkursu divi uz vienu vietu. Arī inženieriekārtu specialitātē bija uzņemšanas konkurss. Ir nokomplektētas arī mēbeļu izgatavošanas un būvdarbu specialitāšu programmu grupas. Vasarā veikti lieli remontdarbi. Ir pabeigta laboratorijas

korpusa rekonstrukcija. Tā svinīga atklāšana notiks 1. septembrī. Nomainīti logi sporta un aktu zālēs, dienesta viesnīcā atremontēti sanitārie mezgli, veikta kanalizācijas stāvvadu nomaiņa un arī elektro vadu nomaiņa līdz visu stāvu sadales skapjiem, sanitārajiem mezgliem un virtuvēm atbilstoši drošības prasībām. Ir iegādātas jaunas gultas dienesta viesnīcai, kā arī restorēti galdi un gadu virsmas. Par sponsores Molas kundzes no Vācijas ziedoto naudu tiks iegādāti jauni krēsli un galdi ēdam-

zālei. Izveidojusies laba sadarbība ar sponsoriem mēbeļu izgatavošanas programmai un ir sagādātas mācību procesam nepieciešamās lakas, krāsas, daļēji arī instrumenti un mēbeļu ražošanas atgriezumī, no kuriem būs iespējams izgatavot plauktus skolas vajadzībām. Sakarā ar remontdarbiem skolas direktorei Francēsku Ģēvelei gan lielāko atvaļinājuma laiku ir nācies pavadīt darbā, veicot cenu aptaujas firmās un risinot citas problēmas, taču par paveikto ir gandarījums.

Mālpils vidusskola

Mālpils vidusskolā telpu sagatavošanas darbi tiks pabeigti līdz 26. augustam, kad tiks izvērtēts paveiktais. Tikai pašās mēneša beigās būs zināms arī precīzs skolnieku skaits un skolotāju noslogojums. Lai visa par skolas darba organizāciju nepieciešamā informācija sasniegtu katru vecāku, tiek gatavoti speciāls buklets, kuru saņems vecāki pirmajā skolas dienā. Šajā bukletā būs arī ziņas par Mālpils vidusskolas absolventu izvēlētajām mācību iestādēm izglītības turpināšanai. Jau nākošajās "Mālpils Vēstīs" būs atkal uz lasāma skolas lappusīte varēsīm uz zināt vairāk par skolu mācību gada sākumā, bet šobrīd skolas direktore Ineta Kurma atgādina, ka visi skolas skolnieki tiek gaidīti 1. septembrī pulksten 9.00, kad skolas zvans iezvanīs jauno mācību gadu.

Notikumi sportā

Jau tradicionālie, pēc kārtas ceturtie SIA "Laiko" sporta svētki šovasar notika 29. jūnijā. Tajās piedalījās piecas komandas un sestā komanda startēja individuālajos sporta veidos. Spēki tika mēroti dažādās vieglatlētikas disciplīnās – lodes grūšanā, tāllēkšanā no vietas, sprintā, stafetē, kā arī volejbolā, bas-

ketbolā, futbolā un tautas bumbā. Jautrības stafete šogad varbūt bija mazāk jautra, toties pamācoša, jo tika izmantoti ugunsdzēsības elementi. Kopvērtējumā uzvaru guva 4. cehs.

Visvairāk satraukuma, pārpratumu noteikumu nezināšanas pēc un jautrības, jo komandā spēlēja gan dāmas gan kungi bijis tautas bumbas sacensībās, tā stāsta sporta dienas galvenais organizators, kokapstrādes tehnologs Raivis Ozols.

Nē tikai Brazīlijā spēlē futbolu!

Astoņdesmito gadu beigās un deviņdesmito - sākumā Mālpils futbola komanda sekmīgi spēlēja gan rajona čempionātā, gan arī tolaik populārā krievu laikraksta "SM" sacīkstēs Rīgā. Laikiem mainoties, rajona sacīkstes vairs nenotika. 2002. g. vasarā radā ideja par futbola mača sarīkošanu starp mālpiliešiem, kuri ir vecāki par 30 gadiem un tiem, kuri šo vecumu vēl nav sasnieguši. Aizvadītājā gadā ar rezultātu 6:4 uzvarēja "jaunie", jo parādīja labāku spēli un komanda bija saspēļējusies un disciplinēta. 2003. gadā "vecie" vēlējās revanšēties par zaudējumu un 26.jūlijā notika atbildes spēle. Abu

komandu sastāvos bija notikušas izmaiņas. Pārpildinājums "vecajiem" - atvaļinājumu Mālpilī pavadīja Zviedrijā strādājošais Zigmunds Jansons, zaudējums "jaunajiem" - darba gaitās uz Īriju devies komandas kapteinis Jurgis Lielmežs. Šogad, apmēram 80 futbolam uzticīgu līdzjutēju, bija liecinieki "vecu" uzvarai 4:1. Kā labākos spēlētājus var atzīmēt: T. Ieviņu, Aigaru Jansonu, Z. Jansonu, pretiniekiem - O. Janbergu, V. Lāci, Andri Jansonu. Spēle aizritēja korekti un draudzīgi. 2004.gadā spēle notiks jūlija trešajā sestdienā plkst.17.00(arī lietus gadījumā)! Paldies profesionālajai vidusskolai (T. Ģēvelem) par sporta bāzi.

Gints Apsītis

Ūdensmotociklu sacensībās

Latvijā un arī ārzemēs šobrīd ar labiem panākumiem piedalās SIA EMU komanda. Tā 19. – 20. jūlijā Maskavā Krievijas atklātajā čempionātā Latvija tika pārstāvēta ar 7 ūdensmotocikliem. Trīs no tiem pārstāvēja EMU komandu. Kopā divu dienu ilgajās sacensībās piedalījās 45 sportisti. Sēdošajā klasē Linards Strauss ieguva I vietu, Aivars Strauss III vietu, bet sāvošajā klasē II vieta Mārim Ārentam.

Sacensības notika tikai 40 minūšu brauciena attālumā no Sarkanā laukuma un Kremļa.

Tam bija liela publicitāte Krievijas masu medijos. Tikai pāris stundas pēc uzvaras sportisti jau bija redzami Krievijas TV kanālos. Interesanti, ka pēc Latvijas sportistu labajiem startiem sacensību pirmajā dienā, sacensību rīkotāju vidū bija jūtams apjukums un nākošajā dienā tika paziņots, ka ir mainīts sacensību nolikums un čempiona nosaukumu never iegūt ārzemju sportisti.

Ziņas apkopoja **Dzinta Krastiņa**

Kausu par 1.vietu saņem Dānis Jonass, 2.vieta Mārim Ārentam

Pārdomas par Eiropas Savienību

20. septembrī Latvijā notiks tautas balsojums par iestāšanos Eiropas Savienībā. Arī mūsu pagasta iedzīvotājiem nāksies izšķirties un pieņemt lēmumu. Uz sarunu "Mālpils Vēstis" aicināja mālpilieti **Pāvelu Jakovlevu** - ekonomikas, ģeogrāfijas skolotāju Mālpils vidusskolā un Siguldas vakarskolā, uzņēmēju, sešu ekonomikas mācību grāmatu autoru un līdzautoru.

- Jūsu argumenti par un pret ES.

- Manuprāt, ka mūsdienās jautājums stāties vai nestāties Eiropas Savienībā ir lieks. Noteikti ir jāstājas, tikai veids, kā tas no augšas tiek pasniegts, ir tik primitīvi argumentēts, ka nepatīk klausīties.

Algas un pensijas celsies tikai tad, kad Latvijas ekonomika celsies uz augšu. Dzīves līmeņa celšanās noteiks algas un pensijas lielumu. Uzreiz Leļputrijas nebūs. Kopīgie makroekonomiskie rādītāji šobrīd Latvijā it kā ir labi, bet infrastruktūra ekonomikai ir sagrauta. Latvijas lielākie uzņēmumi un bankas pieder ārzemju kompānijām, bet lauksaimniecības praktiski tik pat kā nav. Iestājoties ES būs savi plusi un savi mīnusi. Arī fizikā ir savs nezūdamības likums, tas pats notiek ekonomikā. Nekas par velti nav.

- Kuri, jūsuprāt, iestājoties ES būs lielākie plusi?

- Latvija nevar eksistēt viena pati. Vēsturiski kādreiz veidojās lielās impērijas. Tās sagrauva, bet pasaules cīņa par telpu, pa-

saules sadalīšanu turpinās. Latvijai nav vienalga, kādā ģeosfērā tā iekļūs. Mums ir jāpiesienas vienā vai otrā pusē. Agri vai vēlu, pat ja Latvija to nevēlēsies, nonāks kādā ietekmes sfērā. Nenoliedzami, Latvijai ir izdevīgāk nokļūt Eiropas paspārnē, sadraudzībā ar ASV, nevis ar austrumiem. Šobrīd ir pamats domāt, ka Krievijā varētu atdzimst diktatoriskais režīms, demokrātija tiek apspiesta.

Ja mēs gribam iestāties un dzīvot ES, pirmajā vietā jānostāda citas prioritātes, nevis materiāli izdevīgais. Ekonomikā eksistē teiciens: „Zīvi vai makšķeri”. Domāju, ka Latvijai labākais variants būtu, ja tā iegūtu makšķeri, jo materiālā palīdzība nevilksies simtiem gadu.

- Kā jūs raksturotu šī brīža situāciju ekonomikā, kas būtu jāattīsta?

- Šobrīd nevēlu, ka tautsaimniecības infrastruktūrā no ES būtu ieguldītas jūtamas investīcijas. No otras puses, Latvijas valdība, ierēdniecība neprot izmantot saņemto palīdzību. Tāpēc iestājoties ES, ir jādomā pašiem, kā ātrāk pacelt ekonomiku. Neprotam apzināties prioritātes, kuras jāizvirza. Pilnīgi novārtā atstāta izglītība un veselības aizsardzība, nemaz nerunājot par sociālo sfēru. Būtu jāinvestē līdzekļi izglītībā un zinātnē. Tur Latvija varētu gūt panākumus, celt ekonomisko attīstību.

- Ko darīt ar mūsu ražošanas uzņēmumiem?

- Stāvoklis ir ļoti smags. Piemēram, „RAF” ir pilnīgi iznīcināts, preses par lūžņu cenu pārdotas Irānai. Drīzāk varē-

tu atdzīvīnāt elektrotehnisko rūpniecību, kas tradicionāli Latvijā bija spēcīga. Nevajadzēja novest līdz tādai situācijai kā tagad „Radiotehniku” un „VEF”.

- Vai ir kāda ekonomikas nozare, kur jūtami panākumi?

- Latvijā diezgan spēcīgi attīstīta vieglā un pārtikas rūpniecība. Ļoti labi turas „Liepājas metalurģis”, atsevišķi mašīnbūvniecības uzņēmumi, atdzimst vaļgonrūpniecība.

- Vai iestājoties ES, varētu mazināties arī korumpētība?

- Izbrīnu rada tas, kāpēc līgumi, kas valstiskā līmenī tiek slēgti, beigās izrādās Latvijai ļoti neizdevīgi. Domāju, ka iestājoties ES, būs zināma uzraudzība likumdošanas un likumu ievērošanas jomā, līdz ar to mazināsies korumpētības iespējas.

- Kādas jomas visvairāk iegūtu iestājoties ES?

- Notiks brīva darbaspēka un kapitāla pārvietošanās. Būs informācijas plūsma, kas paver iespējas piekļūšanai tehnoloģijām, neko par to nemaksājot. Tas ir liels ieguvums.

- Ar ko negatīvu būtu jārēķinās iestājoties ES?

- Neko biedējošu es nesaskatu. Varbūt vienīgi to, ka no Latvijas brīvāk aizplūdis intelektuālais potenciāls. Emigrantu pieplūdums nedraud, jo mums ir viens no zemākajiem ekonomiskajiem līmeņiem. Kas attiecas uz pārējām lietām, vienmēr pastāv iespēja izstāties no ES.

Intervēja **Dace Krilovska**

Mālpilieši XXIII Vispārējos latviešu Dziesmu svētkos 2003. gada jūlijā.

Mālpils pagasta padomes vadītāji ne tika risināja dažādus organizatoriskus un finansiālus jautājumus gatavojoties svētkiem, bet arī piedalījās svētku gājienā. Kopā ar viņiem arī vidusskolas direktore Ineta Kurma un Māra Ārente, kuras padomi gājiena noformējumam bija īsti vietā.

Deju kopa „Kniedīņš” svētkos piedalījās pirmo reizi. Kopā pārdzīvotā karstā saule, mirkšana lietū un gandarījums pēc labi padarīta darba, cerams „sakniedēs” deļotājus kopā uz ilgiem gadiem. Svētki pagājuši, vasara griežas uz rudens pusī un laiks gatavoties jauniem koncertiem, tāpēc 7. septembrī pulksten 17.00 uz skatuves notiks pirmais mēģinājums, uz kuru tiek aicināti arī jauni deļotāji.

No Mālpils vidusskolas svētkos piedalījās 3 kolektīvi. Kaut gan notikumu maratons nedēļas garumā bija prasījis daudz spēka un gandrīz 3 stundas gaidīt gājiena sākumu nemaz nebija viegli, pasmaidīt fotografējoties kopā ar vadītāju Julijanu Butkeviču pie skolas karoga vēl var.

Kā visi deju svētku dalībnieki, arī "sidgundieši" bija ļoti noslogoti mēģinājumos un koncertos, tāpēc no citiem svētku notikumiem redzēts visai maz, un tomēr pabūts lietišķās mākslas izstādē Kīpsalā un folkloras svētkos Brīvdabas muzejā. Deju kopai "Sidgunda" ir arī pārbaudīta relaksācijas metode pēc grūtas dienas. Tā ir kopīga lustēšanās vakaros un naktī – nogaršots alus Grīziņkalna krodziņos, līdz rītam dejots svētku dalībnieku ballē.

Lai gan deju dažādos deju kolektīvos, tomēr kopā. Šos cilvēkus apvieno viena darba vieta – SIA "Laiko"

Lai mālpillieši izskatītos skaisti, kultūras nama darbiniecēm nācās sasiet ap 130 ziedu pušķus. Ar tiem dejotāji un dziedātāji sveicināja rīdziniekus, bet gājiena noslēgumā puķes no Vītes pļavām tika sarindotas pie Brīvības pieminekļa.

Vecāku saposti un apmīļoti, paēduši garšīgas pusdienas kafējnicā "Augusts", katru dienu uz Rīgu dejot devās arī mazās "Mārītes". Vislielākais pārsteigums un sajūsma bijusi tad, kad vadītāja Maija ģenerālmēģinājuma laikā uzvedusi dejotājus augšā tribīnēs un bērni paši savām acīm ieraudzījuši kā dejas laikā veidojas un mainās apbrīnojami zīmējumi un raksti.

Jauktā kora dalībnieki paspēja visvairāk gan nodziedāt grūtās dziesmas noslēguma koncertā, gan atveldzēt sirdi dziedot visiem zināmās tautas dziesmas pēc koncerta oficiālajām beigām. Iespaidu daudz – pabūts jauniešu kora koncertā, redzēti dejotāji. Un

tie, kuri skatījās deju koncertu no augstajām tribīnēm, ir sajūsmināti kā ar strauju dejotāju pārvietošanos pa laukumu panākta interesanta zīmējumu maiņa, bet tie, kuri skatījās deju svētku koncertu no lejas ir domīgi – tāda traka skriešana un lielu masu pārvietošanās, īsti tā arī neredzot, kāpēc.

Deju kopas "Māra" dejotāji ir ar lielu svētku pieredzi un tomēr, katreiz jauni pārsteigumi. Šoreiz sākoties kopmēģinājumiem nācās konstatēt, ka dejas ir pilnīgi izmainītas un visu nākas mācīties no jauna. Vai domājat "mārēnieši" apjuka? Viņi ar to tika galā ar smaidu un uz mājām zvanot vecākiem tika dzirdēts: mums patīk, brauciet skatīties, kas no tā visa ir iznācis!

Amatnieku gadatīrgū Mālpils lietišķās mākslas pulciņa cienasts – jaunie kartupeļi ar dillēm garšoja arī vienai no lielo svētku organizētājām Tautas mākslas centra pārstāvei, Mazsalacas kultūras nama direktorei Dacei Jurkai.

Dzinta Krastiņa

Mateja draudzes vasaras nometne

No 30. jūlija līdz 3. augustam jau otro reizi trīs gadu laikā Mālpils tehnikumā notika Mateja draudzes septītā vasaras no-

metne, kurā tika organizēti dažādi pasākumi, kas bija veltīti kafejnīcas "Monte Kristo" rīkotajās prezentācijās.

Svētdienas dievkalpojumā nometnes dalībnieki tika aicināti noņemt identifikācijas aproci ar savu vārdu un piespraust to pie krusta, tādējādi simbolizējot savas dzīves uzticēšanu Kristum.

metne, kuras nosaukums šajā gadā bija "Saliec puzzle!" Mateja draudze ir lielākā baptistu draudze Latvijā, kuru ik nedēļu apmeklē apmēram 700 cilvēki. Taču Mālpilī piecas dienas kopīgā sadraudzībā pavadīja ap 300 cilvēku. Katrs ar savām domām, izjūtām, katrs ar savu personīgo pieredzi, kuru vienoja Dieva Gars, mīlestība, prieks un vienotība.

Nometnē, līdzīgi kā citus gadus, bija mazās grupas, dievkalpojumi, sports, radošas interešu grupas – zīda un krūzīšu apgleznošana, rotu un instalāciju veidošana, runas mākslas apgūšana u.c. Kā viesi un lektori nometnē piedalījās Ministru prezidenta biedrs Ainars Šlesers, luterāņu mācītājs Mārtiņš Irbe, reklāmas aģentūras "ZOOM" vadītājs Ēriks Stendzenieks, Īpašo uzdevumu ministrs bērnu un ģimenes lietās Ainars Baštīks. Vakaru koncertēja Kaspars Dimiters, Raimonds Macats, Jolanta Gulbe, Deniss Paškēvics un citi mūziķi. Gan bērni, gan pieaugušie varēja skatīties filmas, piedalīties talantu šovā, nakts pārgājienā, piknikā un citos pasākumos. Aromātisku kafi-

Svētdienas dievkalpojumā dzied kamerkoris "Matejs".

priekšsēdētāja Edīte Saleniece, luterāņu draudzes mācītājs Ivars Jēkabsons un baptistu draudzes mācītājs Gvido Marhels. Pasākuma gaitā žurnāliste Rinta Bruževica uzaicinātos viesus iztaujāja par dažādajiem jautājumiem, kas attiecas uz Mālpils pagasta iedzīvotāju dzīvi. Noslēgumā mācītājs Pēteris Sproģis aizlūdza par Mālpili.

Mateja draudze pateicas par mālpilniešu viesmīlību un pacietību, īpaši tas attiecas uz tiem cilvēkiem, kuriem nācās

Nometnes atklāšana, Mateja karoga pacelšana.

izjust nelielas neērtības sakarā ar nometnotāju aktīvo līdzdalību nakts pārgājienā, kas, neskatoties uz ierastajiem aizrādījumiem, tomēr radīja ievērojamu kņadu nakts klusumā. Tāpat pateicamies vis-

Kaspars Dimiters ar dēlu Jēkabu koncertē Mālpilī

iem Mālpils tehnikuma darbiniekiem un jo īpaši direktorei Frančescai Ģevelei par atsaucību un pretimnākšanu.

Esiet laipni aicināti apciemot Mateja draudzi Rīgā, Matīsa ielā 50b! Variet arī sūtīt aizlūgšanas vajadzības uz matejs@matejs.lv un aplūkot mājas lapu www.matejs.lv, kurā variat klausīties svētrunas un aplūkot draudzes bilžu galeriju. Uz tikšanos Matejā vai arī kādā turpmākā Mateja nometnē, kas notiks Mālpilī!

Mateja draudze

Arī mālpilietes mācās knipelēt

No 18.- 20. jūlijam Mālpils profesionālajā vidusskolā uz plenēru bija pulcējušās knipelēto mežģīņu darinātāju apvienības "Savija" dalībnieces.

Knipelētās mežģīnes Latvijā pazīstamas kopš 18. gadsimta beigām. To darināšana ir darbietilpīgs prasmīgu roku darbs. Tām, kā agrāk, tā arī tagad, ir prestiža priekšmeta saturs. Apvienība "Savija" ar savu darbību popularizē un veicina šī rokdarbu veida attīstību Latvijā.

Kā pastāstīja plenēra vadītāja Gundega Zemture, knipelēt var "visu ko no galvas līdz kājām."

Populārākie rokdarbi šai tehnikā ir dvieļi, cepures, sedziņas. Tā ir trešā no-

metne, kurā piedalās "Savijas" mežģīņu darinātājas. Iepriekšējās noritējušas Raunā un Lēdurgā. Šā gada nometni organizējusi bijusī mālpiliete Maija Siliņa, kas jau sešus gadus darbojas "Savijā". Plenēra dalībnieces apguva zīda apgleznošanu un knipelējuma ierāmēšanu, kā arī iepazinās ar Mālpils lietišķās mākslas pulciņa darbu. Gan vietējās rokdarbnieces, gan citi interesenti varēja vērot un iemēģināt roku knipelēto mežģīņu darināšanu.

Dace Krilovska

Knipelēšanu apgūst mālpiliete Lilija Kalniņa.

Darba un atpūtas nometne "Dzīvotprieks"

Mālpils internātpamatskolā laikā no 18. līdz 24. augustam notika darba un atpūtas nometne Rīgas rajona sociālā riska bērniem un bērniem invalīdiem. Nometnē piedalījās 40 bērni. Puse no tiem ir Mālpils internātpamatskolas skolnieki, kā arī daži bērni no mūsu pagasta. Nometnes mērķis bija organizēt šiem bērniem mērķtiecīgu darbu un arī atpūtu, celt bērnu pašapziņu, kā arī veicināt bērnu pozitīvu attieksmi pret veselīgu dzīves veidu. Par svarīgu uzdevumu nometnes rīkotāji, sadarbībā ar Sarkanā Krusta organizāciju, uzskatīja arī nepieciešamību apmācīt bērnus iemaņām kā rīkoties ekstremālās situācijās. Nometni, palīdzot daudziem skolas darbiniekiem un skolotājiem, vadītāja Tāivaldis Ģevele.

Bērni tika nodarbināti skolas apkārtnes sakopšanas un labiekārtošanas darbos. Savukārt, ieskatoties nometnes pasākumu plānā, redzams cik daudz

dažādu pasākumu tika piedāvāti interesantai atpūtai – pūķu gatavošana, makšķerēšana, minifutbola turnīrs, kompozīciju veidošana no dabas materiāliem,

ekskursija uz Gaujas nacionālo parku.

Par šādas nometnes nepieciešamību skolas direktore Frančeska Ģevele bija domājusi jau sen un pateicoties Īpašo uzdevumu ministra bērnu un ģime-

nes lietās finansiālajam atbalstam, kas notika valsts programmas bērnu un ģimenes stāvokļa uzlabošanas ietvaros, kā arī Rīgas rajona padomei un Rīgas rajona vietējām pašvaldībām iecere kļuva reāli īstenojama. Nometni atbalstīja arī Latvijas Sarkanā Krusta Rīgas rajona komiteja, Rīgas rajona Siguldas policijas nodaļa.

Dzinta Krastiņa

PLENĒRU VASARA

Plenērs, jeb darbs dabā, ir mākslas skolas programmas neatņemama sastāvdaļa, un no mums pašiem ir atkarīgs, kā mēs to realizējam. Jau no skolas pastāvēšanas pirmajiem gadiem šos plenērus organizējam kopā ar Krimuldas mākslas skolu dažādās Latvijas vietās, pēc iespējas cenšoties pabūt vai katrā mūsu zemes novadā. Līdz ar to mūsu apgūtajiem ģeogrāfiskajiem punktiem jau var pieskaitīt Bīriņus, Kaunatu, Lapmežciemu, Gaujienu, Limbažus, Kandavu un nu arī Cēsaini. Bet pagājušā vasara bija veltīta, lai rūpīgāk paskatītos uz mūsu pašu Mālpili. Arī šogad skolas jaunākie audzēkņi – II kurss – plenēru vadīja tepat mājās, iegūstot pirmās iemaņas darbam neparastos apstākļos.

Desmit dienas vasarā, ko pavadām zīmējot un gleznojot ir ļoti mazs laiks, lai paspētu kaut nedaudz iepazīties ar katras apciemotās pilsētiņas vai ciemata būtiskāko, tomēr tas ir pietiekami, lai būtu

ko paņemt līdz mūsu skiču mapēs, zīmējumos, gleznojumos un fotofilmās. Līdz ar to tā nav izprieca, bet gan pamatīgs darbs katru dienu vismaz sešu stundu garumā.

Ar ko īpaša bija šīs vasaras nometne? Vispirms jau ar vietu – Cēsaini, kas ir burvīga pilsētiņa Vidzemē, ar ļoti rūpīgi koptu vidi, un kas likās īpaši simpātiski – neizmidītiem zālājiem un neiestaigtām taciņām visās iespējamās vietās, kur tik kādam liekas taisnāks ceļš. Gleznošanai šķita piemērots vai katrs stūrītis, kur vien apstājās skatiens, vienīgā nelaime, ka tikpat piemēroti šoreiz nebija laika apstākļi, jo gandrīz visu pirmo nedēļu lietus spieda mūs pavadīt telpās. Taču tad vairāk varējām pievērsties augu valstij, izpētot ziedu un lapu struktūras līdz sīkākajai dzīslīņai.

Tomēr mūsu galvenais mērķis bija iepazīties ar tik ļoti unikālo Cēsaines pili, kas no skaldītiem laukakmeņiem celta 1894. gadā un bijusi viena no

Cēsaines pils degšana.

V kurss pie pils ieejas.

Mēs kopā ar Krimuldas mākslas skolas audzēkņiem

barona Ādolfa fon Vulfa 99 pilim. Tās celtniecība ilgusi 10 gadus un izmaksājus

trīs miljonus zelta rubļu. Pašam baronam šī bijusi iecienīta vieta medībām, kamēr viņa sieva Cesvainē ieradās tikai vienu reizi un turpmāk kategoriski atteicās to apmeklēt, bet dzīvoja galvenokārt savos Gaujienas īpašumos. Barona attiecības ar dzīves biedri ļoti asprātīgā veidā attēlotas svētku zāles griestu plafona cilņos. Ja būsiet Cesvaines pilī – papētiet tos un visu sapratīsiet!

Leģendām apvīts ir arī pils "Rūķišu tornis", kurā neviens cilvēks pēc ēkas pabeigšanas neesot spēris kāju, jo tam nebija ieejas, taču, līdz ar to, magnētisks pievilksanas spēks dažādiem dēkaiņiem, kas pa slīpo jumtu centās piekļūt un ieskatīties pa kādu no torņa lodziņiem, lai pārlicinātos, vai tiesa, ka tornīti kāds dzīvo. Tātad rūķi pilī mituši jau no tādā XIX gadsimta. Ar diviem no jaunākajiem tikāmiem arī mēs, vienīgi tie šoreiz bija tērpti pavisam parasti, jo viņu skaistās drānas gāja bojā ugunī, bet jaunas šūdināt vēl kavē traģiskās atmiņas.

Kopā ar abiem Rūķiem izstaigājām visas apmeklētājiem pieejamās telpas, bet vēlāk arī tādās vietās, kur nākotnē vairs nekad netiks.

Apbrīnas vērtā ir lielā mīlestība un rūpība ar kādu tika iecerētas un darītas vissīkākās pils arhitektūras detaļas, no kurām liela daļa vēl saglabājušās neskartas. Sekojot līdzī televīzijā atspoguļotajiem notikumiem šķita, ka pils ir ļoti bēdīgā stāvoklī. Patiesība nenoliedzami ir traģiska, tomēr visur bija redzams ar prātu grūti aptveramais cesvainiešu paveiktais darbs tās sakopšanā. Nekur nebija ne miņas no ugunsgrēka gruvešiem. Ar lielu mīlestību tika savāktas visas sīkākās metāla dekoratīvās detaļas, pat kādreiz ar rokām kaltās naglas, kas tagad sabērtas lielā kastē. Ne jau lai tās vēlreiz izmantotu pils atjaunošanā, bet gan kā autentisks suvenīrs ar vēsturisku vērtību kaut kad nākotnē.

Pils apkārtnē atjaunoti visi zālāji un puķu dobes. Bijām tur pašā jasmīnu pilnzieda laikā un kontrasts starp baltajiem, karaliskajiem ziediem un apkūptajiem pils mūriem patiesi bija smeldzīgs. Bet mēs centāmies tvert no redzētā kaut nedaudz un attēlot to savos darbos. To visu varēsiet skatīt arī jūs, ja atnāksiet uz Mālpils kultūras namu 1. septembrī. Bet kopā ar pašiem cesvainiešiem ļoti gribētos cerēt, ka "Sapņu pils" tiešām reiz atkal no sapņa pārvērtīsies īstenībā! Ja arī Jūs gribat atbalstīt Cesvaines pils atjaunošanu, varat ziedot 1 Ls ik reizi, kad piezvanī-

siet uz tālruna numuru **9006980**.

Taču ar to mūsu vasara vēl nebeidzās. Daži no skolas audzēkņiem piedalījās arī augusta vidū Mālpilī notikušajā gleznotāju plenērā, kurā viņiem bija vienreizēja iespēja strādāt kopā ar tādiem gleznotājiem kā Vilis Ozols, Andrejs Ģermanis, Nikolajs Karagodins, Juris Ģermanis, Olīta Gulbe un citiem, bet tas jau ir cita stāsts...

...kas aizsākas 11. augustā, kad Mālpils pagasta „Vecleitēnos” darbu sāka sabiedriskā fonda „Radošo senioru nams” mākslinieku plenērs, kuru organizēja „Vecleitēnu” saimniece māksliniece dizainere Helēna Medne, pēc kuras iniciatīvas notiek jau trešais šāds pasākums. Bet protams, par to, ar ko īpaša ir tieši Mālpils, labāk lai stāsta mākslinieki paši.

Gleznotājs Juris Ģermanis:

“Lai gan kādu laiku gleznot dabā nebija moderni, patlaban tomēr atdzimusi interese par šo īpašo glezniecības veidu. Plenērus organizē gan pašvaldības, gan kultūras nami, bet lielāko tiesu tie notiek sadarbībā ar bērnu mākslas skolām.

Darbs plenērā man vienmēr bijis ļoti tuvs, jo tas ļauj vispirms jau iepazīties ar Latvijas novadiem, pagastiem un mazpilsētiņām. Katra no tām ir īpaša. Pagājušajā gadā plenērā strādāju piecas reizes, bet šogad šis man ir jau ceturtais. Paspēju pabūt gan Liepājā, gan Pāvilostā, gan arī Vestienā. Mālpils plenērs ir atšķirīgs no iepriekš pieredzētajiem ar to, ka dzīvojam un strādājam Helēnas Mednes lauku mājā “pilnā pansijā”. Tas rada mājas un ģimenes sajūtu, kas varbūt atspoguļojas arī darbos. Strādājot trijātā vai četrtātā neesam konkurenti uz dzīves telpu, kas lieki nestreso, bet pats būtiskākais, ka vienuviet gleznojām dažādu paudžu mākslinieki un tas ļauj mācīties vienam no otra. Lai arī sirmām galvām, bet labs padoms noder vienmēr.”

Gleznotājs Nikolajs Karagodins:

“Pilsētniekiem plenērs tā ir iespēja iz-

Pirmie plenēra dalībnieki - Nikolajs Karagodins, Andrejs Ģermanis, Olīta Gulbe un Vilis Ozols.

Andrejs Ģermanis.

rauties no pilsētas mūriem tīrā gaisā. Tas, kas ciena ainavu un zina tās nozīmi, šo iespēju novērtē. Tikai laukos var brīvi elpot, sajūst sauli un neierobežoti uzņemt tās enerģiju. Šogad esmu jau otrajā plenērā. Strādājot dabā es pārbaudu savu pasaules uzskatu, savas spējas, sa-

vu mākslinieka koncepciju, te varu izkopt un bagātināt kolorītu, un kas sevišķi svarīgi ainavistam – uzņemt impulsus tieši dabā, sakrājot tos studijās, kas ziemā pārtais lielos, nopietnos darbos.”

Gleznotājs Vilis Ozols:

“40 gadus strādājot kopā ar Latvijas Mākslas akadēmijas studentiem esmu bijis vasaras “zaļajās praksēs”, varbūt tieši tāpēc man plenēri tomēr nepatīk. Pirms diviem gadiem piedalījies pirmajā, kas notika Jumurdā. Tur tapa trīs “Jumurdas sēnes” un kādas divas ainavas. Bet tas bija tikai materiāls, kas vēlāk pārtapa trīs, četrās lielās gleznās. Parasti vasarās dzīvoju laukos un vienkārši uzsūcu sevi sajūtas, kuras gada garumā pārvēršu darbos. Šis plenērs man šķiet ideāls ar savu ģimenes atmosfēru. Kā gādīga māte mūs uzmana un, kas nav mazāk svarīgi, ļoti garšīgi pamielo Helēna. Tas ļauj justies kā mājās. Katra vieta dod savu vienreizējo impulsu kādas idejas risinājumam. Šeit tas ir dārzs, gaisma kokos, krītoši āboli un man īpaši saistošā veļas aukla...”

Rudenī iecerēta izstāde Mālpils kultūras namā „Mālpils ainava”.

Māra Ārente

Mālpils mūzikas un mākslas skolas direktora vietniece mācību darbā

Par bagātību – garīgu un fizisku.

Dziedniece Līga Kolneju ir pedagoģijas maģistre, ķīmiķe – bioloģe, arī diplomēta medmāsa, Vācijā apguvusi ekonomiku un biznesa pamatus, piekrīt savu skolotāju teiktajam, ka cilvēkam vispirms jāapgūst garīguma pamati, tad savs laiks jāvelta ģimenei, nākamais solis ir kalpošana sabiedrībai un tikai tad var sākt domāt par personīgo labumu. Īpašus rezultātus guvusi, vērojot stresu un veicot tā seku novēršanu, kā arī mugurkaula korekcijā, karmisko problēmu risināšanā, radošo spēju atvēršanā, pieaugušajiem seksuālās enerģijas korekcijā, bet bērniem uzmanības un uzvedības problēmu risināšanā.

Sadarbībā ar firmu "Ekoell" dziedniece piedāvā seminārus par tematiem:

- Dzīve bez stresa saskaņā ar sevi un visumu.
- Cilvēka dzīves periodu psiholoģiskās, enerģētiskās un garīgās attīstības būtība.
- Zemapziņas izmantošana veselības saglabāšanā un pozitīvas dzīves pozīcijas veidošanā
- Enerģētiskie un materiālie priekšnoteikumi materiālās labklājības nodrošināšanā.
- Partneru un savstarpējo attiecību veidošana.
- dabas materiālu un "Ekoell" produkcijas izmantošana veselības uzlabošanā.

Visās nodarbībās blakus teorijai notiek praktiskās nodarbības : masāža, relaksācija, enerģētiskā vingrošana, meditācija, individuālā konsultācija.

Šādas grupas nodarbības varētu notikt arī Mālpils kultūras namā.

Ja tas Jūs interesē, varat pieteikties
zvanot pa tālruni 9129622
Līgai Kolneju SIA Ekoell projekta
"Es, veselība, pašizziņa" vadītājai.

Mālpils mūzikas un mākslas skola

aicina savus audzēkņus
uz pirmo skolas dienu
š.g.1.septembrī plkst. 15:00
Mālpils kultūras nama lielajā zālē.

Informācija vecākiem!!!

Vēl varat pieteikt savus bērnus Mālpils mūzikas un mākslas skolā 2003./2004. m.g.
no 1.septembra – 16.septembrim,
katru darba dienu no plkst. 14:00 – 18:00.

Informācija pa tālr:
9469789, 7025474 - mūzika;
6557299, 7925098 - māksla.

Lūdzam pieteikties vecākus, kuru bērniem nepieciešama **diennakts grupa** Mālpils pirmsskolas izglītības iestādē, lai varētu lemt par šādas grupas atvēršanu. Bērnus pieteikt personīgi pie pirmsskolas iestādes vadītājas **līdz š.g. 15.septembrim**, vai pa tālruniem: 7925069 vai 7925252

APSARDZES ZIŅAS

23.jūnijā plkst.1:09

Izsaukums uz veikalu "Zemūdene", kur notika ielaušanās veikalā caur logu un kases aparāta zādzības mēģinājums. Tika izsaukta policija.

23.jūnijā plkst.19:05

Izsaukums uz Ķiršu ielu. Tika aizturēts Genādijs J., kurš par miesas bojājumu nodarīšanu nogādāts Siguldas policijas iecirknī, bet cietušais slimnīcā. Tiek veikta apstākļu noskaidrošana.

24.jūnijā plkst.00:50

Izsaukums uz Jauno ielu 2^a, kur Igors R.patvarīgi ienāca privātmājā un piekāva saimnieku.

11.jūlijā plkst.14:47

Izsaukums uz Mālpils tehnikuma kopmītnēm. Tika aizturēti divi vīrieši alkohola reibumā, kas ar automašīnu ietriecās kokā. Apsardze abus aizturēja līdz ceļu policijas ierašanās brīdim.

15.jūlijā plkst.20:00

Vītē, ceļa malā atrasta automašīna *Mazda 626 6T*, ar valsts numuru CF 468 tumši zilā krāsā. Noskaidrots, ka mašīnas īpašnieks mašīnu pametis. Par gadījumu paziņots Siguldas policijai, atzīts, ka lietai nav nozieguma sastāva.

16.jūlijā plkst.18:00

Apsardze saņēmusi Natālijas C.sūdzību, ka māsas vīrs patvaļīgi atņēmis viņas bērnu un ar to pa ceļu dodas uz Rīgas pusi. Tiek veikta apstākļu noskaidrošana.

22.jūlijā plkst.17:30

Izsaukums uz Sidgundas pagriezieni, kur ceļmalā nekustīgi gulēja vīrietis. Tika izsaukta ātrā medicīniskā palīdzība, pret kuru minētais vīrietis izrādīja agresiju. Konstatēts, ka vīrietis bijis alkohola reibumā.

27.jūlijā plkst.4:06

Izsaukums uz veikalu "Savle – 1", kur notika kauņš. Ir cietušie.

29.jūlijā plkst.16:10

Izsaukums uz mājām "Slieķi", kur aizturēts vīrietis, kas alkohola reibumā nepiedienīgi uzvedas, traucē saimniekiem.

13.augustā

Jānis K., dzīvojošs Rīgā izsauca policiju uz savu īpašumu Mālpils pagastā netālu no mājām "Dublīši", par to, ka Igors Š. patvaļīgi novāc labību no Jānim K.piederоша zemes gabala. Pārprauts radies nenoskaidrotu īpašumtiesību dēļ. Notiek apstākļu pārbaude.

Vasaras mēnešos apsardzei pienāca ļoti daudz izsaukumu no Mālpils centra iedzīvotājiem Jaunās, Ķiršu u.c. ielās par jauniešu traucējošu skaļu uzvedību, pie kam bieži nakts stundās. Tāpēc apsardze un policija dara zināmu, ka "Par skaļu uzvedību var uzlikt sodu **līdz 30 Ls**. Par alkohola lietošanu tam neparedzētās vietās var uzlikt naudas sodu **25-30 Ls** apmērā. Tas ir paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā 171.panta 1.daļā."

SLUDINĀJUMI

.. Cik garas dienas
pirms Jāņiem!
Cik strauji raujas
pēc tam!
Kā jūlija launadziņis,
kā medus
uz mēles kūst.
Griež grieze.
Griež aizvilksdamās
un baidās, ka nepagūs,
pirms rudens
miegainis un īdzīgs
aizraus vārtus
uz vasaru ciet...

Tūmā baltu galvu
āboliņš otrreiz zied.

Olga Lisovska

SVEICAM AUGUSTA UN SEPTEMBRA JUBILĀRUS!

- 95 – TEKLAI ISAJEVAI
90 – EMMAI AUZIŅAI
85 – ELZAI BURGAI,
VILIJAI OZOLIŅAI
80 – AGRĪTEI BIRUTAI KRAUJAI
75 – JEĻENAI CVETKOVAI,
VERAI RASNAČAI
70 – ANNAI AUSTRAI BERGAI,
ANNAI GEIDAI,
OSVALDAM OZOLIŅAM,
AINAI VELTAI VELKAI,
PĒTERIM VIZUMAM

INFORMĀCIJA

REKLĀMA

TUVĀKIE PASĀKUMI MĀLPILS KULTŪRAS NAMĀ

- 29. augustā** 22.00 **Ballīte tiem kas sirdī jauni**
"Diskodinozauru atkalsatikšanās" Plates mainīs
'80.- '90. gadu aktīvākie Mālpils diskžokeji.
Ieeja 2 Ls
- 30. augustā** 15.00 – 20.00 **Ziedu svētki.**
Ziedu paklāja veidošana pie kultūras nama.
20.00 – 21.00 Mūzikas stunda un ugunīgas strūklakas.
- 31. aug. – 1. sept.** Apskatāms ziedu paklājs pie kultūras nama.
- 10.septembrī** "Rezēdu" **ekskursija**
uz Mežotnes un Rundāles pilīm.
8.00 Aicinām līdzbraucējus!
- 13. septembrī** 21.00 **Rudens gadatirgus.**
Gadatirgus balle,
spēlē grupa "Lustīgais blūmīzers"
- 20. septembrī** **Referendums par Latvijas iestāšanos**
Eiropas Savienībā.

Ar septembra mēnesi Mālpils vidusskolas ēdnīcā

SIA "Aniva" pieņem pasūtījumus:

- 1) konditorijā (kūkas, kliņģeri u.c. pasūtījumi);
- 2) aukstais viesu galda klājums
(gaļas, zivju šķīvji u.c. pasūtījumi);
- 3) kāzu, bērnu mielasti.

SIA "Aniva" vadītāja **Inese Buliņa**

**PĒRKAM
ZEMI
APBŪVEI
MĀLPILĪ VAI
MĀLPILS
TUVUMĀ**
Kontaktārunis:
922 55 91

Koncerts Mālpils
baznīcā
Svētdien, 31.augustā
pulksten 15.00

"Palīdzi Tevi uz- minēt un tā būs Tava KLĀTBŪTNE"

Dziesmas par Dievu un
dvēseles skaidrību

Piedalās :
Ieva Akurātere
un
Ilze Grunte

Ieeja par ziedojumiem
Ziedojumi no šī koncerta tiks veltīti
Mālpils baznīcas atjaunošanai

AILE

MOB.TĀLR:
9 41 51 20

**PLASTMASAS LOGI,
DURVIS
STARPSIENAS**

- * KONSULTĀCIJAS BEZ MAKSAS
- * PIEGĀDE VIDZEMES REĢ. 5 Ls.
- * MONTĀŽA
- * KOSMĒTISKĀ APDARE
- * IZGATAVOŠANA 3 - 5 DIENU LAIKĀ
- * ISO SERTIFIKĀTS 9001 Nr. 69386

Mālpils pagasta padomes izdevums "Mālpils Vēstis"
Adrese: Nākotnes iela 1, Mālpils, Rīgas rajons, LV – 2152
Tālruni: 7925390, 7970888
Redaktore: Dace Krilovska

Par raksta saturu un faktu precizitāti atbild tā autors
"Mālpils Vēstis" elektroniski <http://www.ihouse.lv/laikraksti>
Makets sagatavots un iespiests SIA "N.I.M.S."
Rīgā, Pērnavas ielā 47/3, tālrunis: 7311424